No. 268. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 9 November.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Donderdag den 8 November,

Behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den November.

Tot gisteren laat in den avond was alhier volstrekt nog geene officiele tijding van het vertrek der vereenigde engelsche en fransche eskaders van de reede van Spithead ontvangen. — In den loop van den dag is de generaal *Desprez* uit het hoofdkwartier alhier aangekomen.

Volgens hetgeen het *Mémorial* wil verzekeren, zou het gouvernement voldoende depeches uit Weenen van den baron *de Loë* hebben ontvangen, opzigtelijk deszelfs gedane mededeeling aan het oostenrijksch gouvernement, van het door België bij Frankrijk en Engeland gedaan aanzoek, om door middel van dwangmaatregelen de uitvoering van het tractaat van 15 November te verkrijgen. Het *Mémorial* zegt niet, wat eigenlijk deze voldoende depeches inhouden.

— De kiezers van het district Yperen hebben, tot lid van de kamer der afgevaardigden den heer *L. de Robiano de Borsbeck* gekozen; — de keus van die van het district Doornijk, voor een lid van den senaat, is op den heer *Boucher Lefevre* gevallen, en voor een van de kamer der afgevaardigden op den heer *Dubus*.

— De Luiksche bladen deelen eene petitie, in der tijd door den burgemeester van Luik aan den koning gericht, waarbij het behoud van den heer *Tielemans* als gouverneur werd verlangd. Zulks schijnt, evenmin als de verdere in 't werk gestelde pogingen, eenig gevolg te hebben gehad.

— De Namensche *Belgicaire* berigt het volgende: » Wij vernemen dat de aannemers van fourages in deze provincie bevel gekregen hebben 2000 rations op Philippeville te regten. — Uit Givet schrijft men ons, dat het personeel en de noodige plaatsen voor eene batterij artillerie uit die plaats naar Valenciennes zijn afgezonden.

ANTWERPEN, den 6den November.

Gisteren avond hebben de Hollanders van de citadel, even als den vorigen avond, en thans wel een uur lang, vuurpijlen laten opgaan. In den loop van den dag zijn acht vaartuigen, met hout, stroo en voorraad geladen, aan het kasteel aangekomen; daarentegen is gisteren de stoomboot *de Stad Antwerpen*, met troepen aan boord, van de citadel de rivier afgevaren; volgens het zeggen zijn nog eenige vaartuigen met troepen de rivier afgestevend.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den November.

De *Moniteur* deelt heden de volgende telegrafische depeche mede, die gisteren middag ten een uur bij het gouvernement is ontvangen.

's Gravenhage 2 November 1832.

De zaakgelastigde van Frankrijk aan den voorzitter van den raad.

Het Nederlandsch gouvernement weigert het Belgisch grondgebied tegen den 12den dezer te ontruimen.

Ten gevolge van dit officieel berigt is de geheele diplomatie in beweging; de gezanten der onderscheiden mogendheden hebben met den minister van buitenlandsche zaken conferentie gehad en courriers naar hunne hoven afgezonden. Van het ministerie van oorlog is eene estafette naar het hoofdkwartier van het Noorderleger vertrokken, waarschijnlijk den last overbrengende, om ook de laatste toebereidselen tot den aanstaanden veldtogt in gereedheid te brengen. De reserve-divisie, uit vier regimenten zware kavallerie bestaande, die tot nu toe te Beauvais, Compiegne en Melun gekantonneerd waren, heeft heden bevel gekregen, om zich meer naar de grenzen te begeven.

Van Valenciennes schrijft men voorts, dat de vaartuigen, die aldaar sints lang gereed werden gehouden, gedurende de laatste dagen met kogels, bommen en ander materieel geladen zijn, en zoo het schijnt eerstdaags langs de Schelde naar Antwerpen zullen vertrekken.

— Het Engelsche dagblad de *Albion* deelt de volgende officiele verklaring mede, die door de Russische gemagtigden bij de conferentie zoude zijn afgelegd:

» Het aanwenden van dwangmaatregelen, waartoe de hoven van Frankrijk en Engeland hebben besloten, brengt de gevolmagtigden van Rusland, ten gevolge der instructien, welke hen aan de overige leden der conferentie bekend zijn, in de noodzakelijkheid van zich uit deze vergadering te verwijderen. Zij zullen duidelijk aan hun hof naauwkeurig verslag doen van de omstandigheden, die de bemiddeling der mogendheden, waaraan zij gelast waren deel te nemen, geheel van aard hebben doen veranderen en wederdoor zij dus buiten de mogelijkheid zijn, om verder aan de beraadslagingen hunner ambtgenooten deel te nemen. Terwijl zij alzoo zich voor het oogenblik daaraan moeten ontrekken, zullen zij nadere instructien van hun hof inwachten.

De *Morning Herald* voegt hierbij, dat een der russische gezanten, de graaf *Matuschewitz*, wiens zending zich alleen tot de onderhandelingen aan de belgische aangelegenheden bepaalde, ten gevolge dezer verklaring Londen heeft verlaten.

Te midden van alle deze ontrustende tijdingen, houden de ministeriele dagbladen steeds vol, dat Frankrijk en Engeland in overeenstemming met de overige mogendheden handelen.

— Het fregat de *Melpomène* en de beide korvetten, die voorheen op de reede van Cherbourg waren achter gebleven, zijn den eersten dezer naar Spithead vertrokken; er blijft nu niets anders over dan het fregat *la Syrène*, hetwelk eerst onlangs van Brest is gekomen.

— De eerste secretaris der fransche ambassade te Brussel, de heer *de Tallenay*, is eergisteren te Parijs aangekomen en den daarop volgenden dag naar Brussel teruggekeerd met depeches, die gezegd worden zeer belangrijk te zijn.

De adjudant des konings *de Lombardo*, die sedert [illegible] grenzen werd afgezonden, [illegible]

— In de aanstaande zitting zal, zoo men zegt, een ontwerp van wet worden voorgedragen, waarbij het remplacement bij de conscriptie geheel wordt verboden.

— Op hunne beurt hebben de werklieden in brons heden getracht een der fabrijkanten een hooger dagloon af te dwingen en na herhaalde weigering hem vervolgens in beeldtenis opgehangen.

— De fondsen waren heden (5 *November*) genoteerd de 5 pCt. kont. 96,10; op tijd 96,20; de 3 pCt. kont. 67,50; op tijd 67,40; Nap. renten 81,00 kont.; Sp. perp. 56⅝ kont.; 57 op tijd; Cortes 15¼; Leening 1832, 96,00 op tijd.

NEDERLANDEN.

ANTWERPEN, den 6den November.

— De Oostenrijksche gezant baron *von Binder* is laatstleden maandag Nijmegen gepasseerd, zijne reis naar Weenen voortzettende.

— Uit Groningen schrijft men van den 5den dezer:

Met gezelligheid van het departement van oorlog en toestemming van de regering deed vrijdag, in de voorgaande week, op de zuider-begraafplaats alhier, aan het noordeinde van het tweede dwarspad, voor rekening van de vrijwillige Groninger jagers, een monument oprigten voor hunnen gesneuvelden chef, den lt. kolonel *C. van Valkenburg*. Hetzelve is van wit statuarisch marmer vervaardigd, met een voetstuk van blauwe natuurlijke steen, eene platte naauwelijks gedeinsde en heeft tot opschrift: *De vrijwillige Groninger jagers aan C. van Valkenburg*; terwijl op het pedestal staat: *Hij viel voor 't vaderland te Hasselt den 31 Aug. 1831.*"

— Uit Zeeland meldt men van den 3den dezer, dat een sterk detachement schutters, van Arnemuiden laatstleden zondag te Vlissingen gekomen, voor een deel dadelijk naar het 5de bataillon van Zeeland was overgevoerd, alwaar laatstleden maandag een aanzienlijk deel Zeeuwsche schutters ter versterking van het garnizoen van Aardenburg. — Te Vlissingen heerschte [illegible] werkzaamheid in alles wat het [illegible] vesting betreft; er waren reeds bevelen gegeven, om de [illegible] der buitenforten af te breken, en droegen overigens al de [illegible] militaire maatregelen het blijk, dat men zich voorbereidde op het eventueel bezoek van de handlangers der *Kapper Bergen?* Tot op den 5den was er aan den uitersten zeehoek van Walcheren nog niets in het gezigt geweest.

— In de parijsche correspondentie van het *Journal de la Haye* van heden vindt men eene copie van het tusschen Engeland en Frankrijk gesloten verdrag, betrekkelijk de tegen Holland aan te wenden dwangmiddelen, met de vermelding daarbij, dat dit traktaat van geheime zeer bijzondere artikelen zou vergezeld zijn, geschikt om aan Rusland niet den minsten twijfel te laten, dat de hollandsch-belgische kwestie, in weerwil van deszelfs hoog belang, inderdaad slechts strekte, om de inzigten te verbergen van het fransch gouvernement, voor den algemeenen vrede veel gevaarlijker dan de zoogenaamde stijfhoofdigheid van koning *Willem*. Het bedoeld traktaat nu was van den volgenden inhoud:

Overeenkomst tusschen Frankrijk en Engeland, den 22sten October 1832, *te Londen gesloten overeenkomst.*

Z. M. de Koning der Franschen en Z. M. de Koning van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie en Ierland door Z. M. den Koning der Belgen uitgenoodigd zijnde, tot het ten uitvoer doen brengen der artikelen van het traktaat betrekkelijk de Nederlanden, den 15den November 1831 te Londen gesloten, welks ten uitvoer legging, luidens de bepalingen van art. 25 van gezegd traktaat, gezamenlijk gewaarborgd is door gezegde HH. MM, en door HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den Koning van Pruissen en den Keizer aller Russen;

Daarbij voorts erkend hebbende, dat alle gemeenschappelijk door de vijf Mogendheden, onderteekenaars van het gezegde traktaat, gedane pogingen, om tot deszelfs uitvoering langs den weg van onderhandelingen te geraken, tot heden zonder gevolg zijn geblevven, en daarenboven overtuigd, dat nieuwe vertragingen in deze ten uitvoer legging den algemeenen Europeschen vrede ernstig bedreigen zouden;

Hebben, in weerwil van het leedwezen dat zij gevoelen, van te zien dat HH. MM. de Keizer van Oostenrijk, de Koning van Pruissen en de Keizer aller Russen op dit oogenblik niet bereid zijn, om mede te werken tot de werkdadige maatregelen, welke de uitvoering van gezegd traktaat vordert, besloten, om zonder dalger verwijl hunne eigene verbindtenissen te dezen aanzien te vervullen, en met het oogmerk, om daartoe, door een onmiddellijk overleg van de ten dien einde best berekende maatregelen, te gebaken, hebben HH. MM. de Koning van Frankrijk en de Koning van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie en Ierland tot hunne Gevolmagtigden benoemd, te weten:

Z. M. de Koning der Franschen de heer *Karel Maurits de Talleyrand-Perigord*, enz., en Z. M. de Koning van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie en Ierland de zeer honorable *Henrik Jan* burggraaf *Palmerston*, enz.

Welke, na de uitwisseling hunner goede en in behoorlijken vorm bevonden volmagten, de volgende artikelen vastgesteld en geteekend hebben:

Art. 1. Z. M. de Koning der Franschen en Z. M. de Koning van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie en Ierland, zullen aan Z. M. den Koning der Nederlanden en aan Z. M. den Koning der Belgen wederzijds bekend maken, dat hun voornemen is onmiddellijk over te gaan tot de uitvoering van het traktaat van 15 November 1831, overeenkomstig de door hen aangegane verbindtenissen en zullen HH. gezegde MM., als een eersten stap ter bereiking van dit doel van Z. M. den Koning der Nederlanden vorderen, om, ten langste op den 2den november, zich te verbinden van en den 12den der gezegde maand November alle zijne troepen te doen terugtrekken van het grondgebied, welk, krachtens het 1ste en 2de artikel van gezegd traktaat, het koningrijk België uitmaken moet, waarvan de contracterende partijen deze traktaat de onafhankelijkheid en onzijdigheid gewaarborgd hebben.

Ook zullen HH. gezegde MM. van Z. M. den Koning der Belgen vorderen, om, ten langste op den 2den November van dit jaar, zich te verbinden van en den 12den of ten laatste den 12den van gezegde maand November, alle zijne troepen te doen terugtrekken van het grondgebied van Z. M. den Koning der Nederlanden, in voege dat er op den 12den November, zich geene Nederlandsche troepen binnen de grenspalen van het koningrijk België bevinden, noch geene Belgische troepen op het grondgebied van het koningrijk der Nederlanden, en zullen HH. MM. de Koning der Franschen en de Koning van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie en Ierland terzelfder tijd aan Z. M. den Koning der Nederlanden en aan Z. M. den Koning der Belgen wederzijds verklaren, dat, bij het niet voldoen aan deze vordering, HH. gezegde MM., zonder verdere waarschuwing of uitstel, tot de maatregelen zullen overgaan, die hun noodig zullen schijnen, om derzelver uitvoering met geweld te verkrijgen.

2. Wanneer de Koning der Nederlanden, volgens de in het voorgaand artikel vervatte verbindtenissen aan te gaan, zullen HH. MM. de Koning der Franschen en de Koning van het vereenigd koningrijk van Groot-Brittannie en Ierland bevelen, dat er beslag op alle Hollandsche schepen, in de havens hunner wederzijdsche heerschappijen zich bevindende, gelegd worde, en evenzeer aan hunne wederzijdsche kraissers bevelen, alle Hollandsche schepen, die zij in zee zullen kunnen ontmoeten, aan te houden en in hunne havens op te brengen, en zij een vereenigd Fransch en Engelsch eskader op de Hollandsche kusten stationeren, tot krachtdadiger uitvoering van dezen maatregel.

3. Wanneer er zich op den 15den November nog Hollandsche troepen op het belgisch grondgebied bevonden, zal een fransch legerkorps in België trekken, met het oogmerk, om de Hollandsche troepen tot de ontruiming van gezegd grondgebied te noodzaken, wel te verstaan, dat vooraf de koning der Belgen zijn verlangen zal hebben te kennen gegeven, dat de fransche troepen met het boven aangewezen doel zijn grondgebied betreden.

4. Wanneer de in het voorgaand artikel aangewezen maatregel noodzakelijk wordt, zal deszelfs doel zich bepalen tot de verdrijving van de hollandsche troepen uit het kasteel van Antwerpen en der daarvan afhankelijke forten en plaatsen, en verbindt zich Z. M. de koning der Franschen, uit levendige bezorgdheid voor de onafhankelijkheid van België, gelijk als voor die van alle gevestigde gouvernementen, uitdrukkelijk, geene eenige der versterkte belgische vestingen te laten bezetten door de fransche troepen, die gebruikt mogten worden tot de boven aangewezen dienst, en wanneer het Antwerpsch kasteel, de forten en plaatsen die er van afhangen, zich zullen overgegeven hebben of door de hollandsche troepen ontruimd zijn, zullen zij terstond aan de militaire autoriteiten van den koning der Belgen in handen gesteld worden en de fransche troepen onmiddellijk op het fransch grondgebied terugtrekken.

5. De tegenwoordige overeenkomst zal geratificeerd en de ratificatien daarvan te Londen worden uitgewisseld, binnen het tijdverloop van acht dagen of zoo mogelijk vroeger.

— Krachtens waarvan de wederzijdsche gevolmagtigden de voorgaande artikels geteekend en hun wapenzegel er aan gehecht hebben.

Gedaan te Londen den 22 October 1832.

(get.) *Talleyrand*, *Palmerston*.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den November.

Gisteren hield de *Moniteur* de ordonnantie van den 20sten september, waarbij een vast comité daargesteld wordt voor de infanterie en kavallerie, bestaande uit acht luitenants-generaals, drie marechaux-de-camp en een intendant of onder-intendant, en voorts de ordonnantie van den 15den october, waarbij het korps van de algemeene remonte wordt georganiseerd.

— Het dagblad van Havre bevat het volgende:

» De Parijsche estafette heeft laatstleden zaterdag het bevel overgebragt tot het vertrek van een bataillon van het 41ste regiment te Havre in garnizoen. Men verzekert, dat al de troepen, die zich in de departementen van Normandije bevinden, nagenoeg dezelfde bestemming zullen krijgen. Het bevel tot het doen betrekken van de posten door de nationale garde is onmiddellijk gegeven. Deze dienst, waartoe dagelijks ruim honderd man gevorderd worden, zal, zegt men, voor 't minst een maand lang duren.

» De generaal *Testé* is nog heden, op een gisteren bij ontvangen bevel, vertrokken, om zich bij het voor België bestemd leger te voegen.

» De drift, met welke men op deze wijze al de plaatsen onzer provincie van troepen ontbloot, schijnt een' vrij diepen indruk te hebben te weeg gebragt, dewijl het openbaar gevoelen hiernaar den staat van ons leger is beginnen af te meten. Doch wanneer men de troepen opsomt, die zich op de onderscheidene punten, waar hunne tegenwoordigheid noodzakelijk is, bevinden, verwondert men zich niet meer over de moeijelijkheden, die in 't werk moeten gesteld, tot het bijeenbrengen van een leger, om buiten 's lands te agren moetende strijkden.

Op de linie van Bayonne tot aan Bordeaux telt men onder den naam van Pyreneesch observatie-leger . . . . 30,000 man.
De Vendée wordt bezet door . . . . . 40,000 »
Het belgisch leger telt nagenoeg . . . . . 50,000 »
Parijs en de omstreken . . . . . 30,000 »
Marseille, Lyonnen het Zuiden . . . . . 36,000 »
Algiers, Ancona en Morea . . . . . 25,000 »

Te zamen bijna . . 205,000 man.

» Bij dit getal nu nog eenige duizende manschappen voor de garnizoenen, in het overige des lands verspreid, voegende, zal men nagenoeg het effectief van ons leger hebben, 't welk het aanstaand budget zal doen voorkomen als uit 500,000 man zamengesteld, en dat misschien inderdaad nog de helft van dit cijfer niet halen zal."

— De *National* drukt zich omtrent de gevolgen der belgische expeditie, wat de finantien in Frankrijk en de afdoening der noordsche mogendheden betreft, in dezer voege uit: » Wanneer het ministerie, de bemagtiging der Antwerpsche citadel door onze troepen ons aankondigende, tevens het bericht ons geeft, dat hij het leger met 200,000 man en het budget met 200 millioenen zal verminderen, dan zullen wij zeggen, dat hij blijkbaar den vrede heeft verworven; maar wanneer, gelijktijdig met de bemagtiging van het Antwerpsch kasteel en de terugkomst onzer troepen, er noch van ontwapening noch van ontruiming gesproken wierd, wanneer, - gelijk wij er niet aan twijfelen - men integendeel ons de noodzakelijkheid voorhield, van het effectief van ons leger en het cijfer van het budget nog te verhoogen, zou het wel duidelijk zijn bewezen, dat de mannen van den 11den October niets hebben uitgewerkt.

» Zoo, eindelijk, Pruissen, Oostenrijk en Rusland aan Frankrijk en Engeland toestonden, om aan Holland willekeurige voorwaarden betrekkelijk de schuldverdeeling, de Schelde-vaart en het handeltransit door Limburg en Luxemburg op te leggen, zouden die mogendheden (het bewijs geven, dat de oppositie hen zoo geheel verkeerd niet beoordeelde, toen zij, nu twee jaren geleden, staande hield, dat men hen slechts had te trotseren, om ze bevreesd te maken.

— De *Courrier Français* geeft een uittreksel uit een' hem medegedeelden brief, welke hij zegt door een der leden van de staten-generaal van Holland te zijn geschreven, en het volgende behelst:

» Ik moet u zeggen, dat onze staten-generaal vast besloten zijn om vol te houden en de Franschen het hoofd te bieden zoo zij ons komen aanvallen. Wij zullen den koning geld geven zooveel hij verlangt en soldaten zooveel wij kunnen; en zoo gij ter zee komt opdagen, zal het blijken, dat onze marine de daad van *van Speyk* niet heeft vergeten. Na het ontwerp-tractaat door onzen koning den 30sten Junij aan de conferentie gezonden, bij 't welk hij *Leopold* erkent, enz. en dat voorts bijna al de bepalingen van de 24 artikelen houdt, welke men ons wil opdwingen, is het oprecht blijkbaar aan de zijde van de conferentie en van Belgie: men wil den vrede niet sluiten; zoo men het oprecht verlangde, had men slechts het traktaat van 30 junij te teekenen, en de zaak ware afgedaan. De beide Scheldeoevers behooren aan ons, en wij kunnen in geene bepalingen treden, rijnregt strijdig met de regten, welke uit onze souvereiniteit voorvloeijen. Lees ons antwoord op de opening-rede van den koning; daarin zult ge eene vaste en vertrouwende taal vinden; wij steunen op God; wij hebben de vaste overtuiging, dat Hij meer vermag dan alle *Sébit's* en *Greij's* ter wereld, en geen volk zal verlaten, dat, al de middelen aan hetzelve gegeven in 't werk stellende, Hem te [illegible] daartoe verzoekt. — Ik geloof dat gemeld tractaat van 30 junij door uwe dagbladen in 't geheel niet is openbaar gemaakt. In de maand Augustus schenen alles ten einde gebragt; het huwelijk te Compiegne heeft weder alles bedorven."

(Zie de fondsnotering hierboven).

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den November.

Het Beijersch gouvernement is met de bondsvergadering, zoo men zegt, overeen gekomen, dat de troepen die naar Griekenland bestemd zijn, doch zoodra mogelijk door vrijwillige werving zullen vervangen worden, ook gedurende hunne afwezendheid tot het kontingent van Beijeren bij het bondslager [illegible] geteld worden te behooren.

— Te Mannheim hebben sedert eenen geruimen tijd onrustige bewegingen onder het volk plaats gehad; zulks heeft aanleiding gegeven, dat voor eenige dagen aldaar eene verordening van het Badensch bestuur is bekend gemaakt, waarbij alle geheime bijeenkomsten verboden worden en voorts de strengste maatregelen van politie worden voorgeschreven.

— Voor eenige dagen heeft zich op nieuw het gerucht verspreidt, dat de Nassausche afgevaardigden, die in de vorige zitting de vergadering verlieten en tegen de wettigheid der beraadslagingen protesteerden, tot eene gevangenisstraf waren veroordeeld. Bij nader onderzoek is het gebleken, dat dit gerucht even als vroeger geheel verzonnen was; zelfs kan men door de officiele staten van alle de lijfstraffelijke zaken, die tot het begin dezer maand behandeld werden, zich overtuigen, dat er zelfs geene vervolging heeft plaats gehad. Even onwaar is het, dat de belastingen door de overige leden der kamer toegestaan, door de bevolking de betaling geweigerd werd. Dezelve komen geregeld.

— Het voorzittend kanton heeft onder dagteekening van den 20sten der vorige maand eenen rondgaanden brief aan de overige leden van het Zwitsersch bondgenootschap verzonden, waarbij een memorandum van het Engelsch gouvernement, en de kopie der instructien worden medegedeeld, welke de onderscheidene diplomatieke agenten bij de Duitsche hoven, ten aanzien van de handelsbetrekkingen hebben ontvangen, en waaruit blijkt dat het Engelsche bestuur op alle wijzen de laatste voordragt van den Hanoverschen gezant bij de Duitsche bondsvergadering tracht te ondersteunen. Het een en ander is door den zaakgelastigden van Groot-Brittannie ter kennisse van het voorzittend kanton gebragt, in de veronderstelling, dat Zwitserland zich bij alle maatregelen, die het handels-verkeer tusschen Duitschland en de naburige staten mogten bevorderen, als belanghebbende partij zoude beschouwen. In dit geval wordt het bondgenootschap daarenboven uitgenoodigd, om met het Engelsch gouvernement mede te werken, tot al wat dit gewenscht doel kan bevorderlijk zijn.

— Het ontwerp tot daarstelling eener hoogeschool in Zwitserland, ontmoet bij de onderscheidene kantons vele bedenkingen.

— *Karel* X is met zijn gevolg den 26sten der vorige maand te Praag aangekomen. Het keizerlijk slot Hradschin, van uitgestrekten omvang zijnde, is slechts voor een gedeelte in gereedheid gebragt, doch biedt voor 't overige alle de gemakken en de genoegens aan, die het verblijf dezer ongelukkige familie kunnen verangenamen.

Het *Journal de Frankfort* en de Oostenrijksche *Beobachter* hebben beide het volgend artikel, » *Over de staatkunde van den dag*" geiteld, opgenomen:

Wanneer men zich den toestand herinnert, waarin wij ons voor twee jaren bevonden, dan valt het genoegzaam dadelijk in 't oog, dat de zoogenaamde liberale denkbeelden, ofschoon men geene bijzondere maatregelen heeft genomen, om dezelve te onderdrukken, sedert dien tijd weinig vorderingen hebben gemaakt. De gebeurtenissen in Italie en Polen gaan wij met stilzwijgen voorbij, omdat de omwentelings-gezinden dier beide landen eerder hun vertrouwen op Frankrijk, dan wel op hunne eigene natie hadden gegrond. Zoodra hun die hulp ontbrak, moesten zij van hunne onmagt overtuigd worden. De toestand van zaken in Portugal bewijst overvloedig, dat dom *Pedro* bij de bevolking geene ondersteuning vindt. — Even als Polen, en Italie op Frankrijk, zoo vertrouwde deze op Engeland. — Belgie levert nagenoeg hetzelfde schouwspel op. Men verzekert, dat de omwenteling door den wil des volks werd bewerkt, en evenwel durft men dat volk niet tegen de Hollanders aanvoeren. Verre boven deze laatste in materiele krachten verheven, steunt echter het gouvernement ook daar de hulp van Frankrijk in, en bevindt zich [illegible] eigen landen, hoe weinig men zich op de natie durft betrouwen. Dit kort overzigt is reeds voldoende om te doen zien, dat het liberalismus, zoodra het niet van elders ondersteund wordt, zich niet door eigen krachten kan staande houden. De omwentelingsgeest zoude dan eerst zich verspreiden, wanneer de mogendheden het oneens werden, wanneer zij door oorlog en onrust voedsel vond. Het behoud van den algemeenen vrede moet dan het doel der gehoele staatkunde zijn; terwijl voor Frankrijk en Engeland, de beide middenpunten van revolutionnaire woelingen, het bedwingen van het liberalismus slechts een onderwerp van inwendig bestuur is. Frankrijk heeft door de revolutie van Julij, Engeland door de aanneming der hervormingsbill, met den zoogenaamden vrijheidszin den vergelijk getroffen, om de regeringloosheid voor te komen. Aan beide zijden was het offer groot. En thans blijft nog de vraag, of hetzelve voldoende was, om den dreigenden storm te bezweren, of het revolutionair beginsel zich in Frankrijk met de omverwerping van den troon, in Engeland met de afschaffing van oude voorregten zal te vreden houden. Deze vraag zal spoedig beslist worden, en die beslissing aan Europa tot leering verstrekken. Wij zullen zien of de aristocratie in Engeland, en de regering in Frankrijk zich zullen kunnen verdedigen. In Engeland zullen de verkiezingen niet meer door den adel en de geestelijkheid geleid worden; het volk zal daarop den boventoon voeren. In Frankrijk heeft het bestuur onophoudelijk met de volksheerschappij te kampen. Was het volk daar geregtigd, om de wetten der troonopvolging te verkrachten en *Lodewijk Philip* tot koning te kiezen; met even veel regt kan het dezen weer verwijderen, en eenen nieuwen staatkundigen vorm aannemen. Dit verderfelijk beginsel moet vernietigd worden, of men moet zich aan hetzelve onderwerpen. Wij zullen zien, of het Fransch gouvernement aan de verwachting van alle vrienden der openbare orde en des Europeschen vredes zal beantwoorden. Zie daar de wezenlijke toestand, waarin men zich bevindt. Elke staatkundige maatschappij neemt het monarchaal, het aristokratisch, of het steisel der volksheerschappij min of meer tot beginsel aan. Het laatste heeft zich thans in Engeland en Frankrijk, hier ten koste van het monarchaal stelsel, daar te kosten der aristokratie doen gelden. Alles komt daarop aan, hoe of deze beide zich staande zullen houden.

LETTERKUNDIGE BERIGT.

Citherklanken, den Vrede der Ziele gewijd, door C. TEN HOET, Jz. Te Nijmegen bij J. F. THIEME, 1832. De prijs is . . . . . *f* 2,10.

Te midden van al het hartstogtelijke, woelige en polemische, 't welk in bijna alles heerscht, wat er in onze dagen geschreven en gesproken wordt, nemen wij gretig een boekjen in handen, hetwelk ons *Citherklanken* belooft, *den Vrede der Ziele gewijd*. Al aanstonds wijst een fraai titelvignet, waarin eene dichterlijke lier, de bijbel, het graf en de zinnebeelden der onsterfelijkheid, onder freurwilg, cipressen en bloemen vereenigd zijn, ons de voorwerpen aan, in welke de dichter den vrede gezocht heeft, waaraan zijne zangen zijn gewijd. Een, tot voorrede dienende, brief, aan den met tot bekenden Remonstrantschen kanselredenaar *A. des Amorie van der Hoeven*, leert ons dat wij in dezen bundel de nagelaten dichtstukken ontvangen van den gevoeligen en godsdienstigen dichter, onlangs in 30jarigen ouderdom overleden, *C. ten Hoet, Jz.*, die in de lange maanden zijner verzwakking en wegkwijning, zich, op aanmoediging van zijnen vriend, den hoogleeraar *van der Hoeven*, met de verzameling van dezen bundel bezig hield, en op zijn sterfbed de voltooijing daarvan heeft opgedragen aan zijnen vriend *Sybrandi*, aan wien wij dan ook en de verzorging der uitgaaf en den gemelden brief te danken hebben. Deze beide vrienden van den overledenen dichter hebben, door hunne bemoeijingen, dank verdiend bij allen, die een rijn en levendig gevoel weten te onderscheiden van overdrevene sentimentaliteit, en ware poëzij van gedachtenklank. De toon, waarop de cither van *ten Hoet* is gestemd, is teeder en godsdienstig, welluidend vloeijen zijne zangen, en het harmonische onzer taal klinkt er ons overal in tegen. Toen wij het *H. Nachtmaal* lazen, meenden wij *van Alphen* te lezen, en *Minne's Sterven* en *het Kerkhof van Ottensen* (het laatste eene navolging naar het Hoogduitsch) zijn juweeltjes van poëzij. Kortom, wij hopen, dat deze bundel in veler handen moge komen, en daardoor de smaak voor goede verzen en de gevoelens van godsdienst en deugd bij velen vermeerderd en versterkt mogen worden.

Beurs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 7 November 1832.

Nieuwe Werkelijke schuld, 2½ pCt.	40½ à 40¾	40¾
Uitgestelde schuld.	15 à 15	
Kansbiljetten.	14 à 14¼	14¼
Amortisatie Syndicaat, ½ pCt.	68½ à 69	69
idem, 3½ pCt.	54 à 54¼	54
Oude Uiten. 1830 à 5 pCt.	90½ à 91	91
Vrijw. geld. 1831 à 6 pCt.	95⅜ à 96⅜	96⅛
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	77½ à 77¾	77¼
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	99 à 99⅛	99⅛
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	83½ à 84	
Id. in 't Grootboek, 3 pCt.	67½ à 67¾	67¾
Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	94½ à 95	94½
Bij dezelfde 1826, 5 pCt.	96½ à 97	96⅝
Id. Amst., 5 pCt.	98¼ à 98½	98
Detto 2 pCt.	29 à 29½	29½
Uitgestelde schuld.		

Gestorven:

Te Paris, Weduwe van Mr. P. A. E. RAMAER, geb. VAN HOFTEN.

Te Breda, den 7 November 1832. E. G. VAN HOFTEN.

Strekkende deze algemeene, om de uitgebreidheid van Familie-, Vrienden- en Handels-betrekkingen, tevens tot bijzondere kennisgeving.

* * Het Gemeente Bestuur der Gemeente van *Terheijden* brengt ter kennisse van de belanghebbenden, dat de Jaarlijksche VETTE BIJESTEN-MARKTEN alhier zullen gehouden worden, op Donderdagen den 15, 22, en 29 der maand November 1832.

De Burgemeester voornoemd,
C. A. SEGERS.
Ter ordonnantie van hetzelve,
C. ROMME.

* * De ondergeteekenden berigten het geëerd publiek, dat zij zich hebben geëtablisseerd te *Oosterhout*, in de Klapstraat, Wijk B. No. 405, en hunne WIJNEN, STERKE DRANKEN en LIKEUREN, welke bij Hen in 't groot en klein verkrijgbaar zijn, in de gunstige attentie van een ieder aanbevelen. Door solide bediening wenschen zij het vertrouwen hunner begunstigers bij voortduring waardig te blijven.

Oosterhout, 6 November 1832. C. J. BRUNA en de Wed. BOIDIN.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

AGENTSCHAP *KLUNDERT*.

De Agent van het Domein te *Klundert*, zal, als daartoe gemachtigd, al of niet, in tegenwoordigheid van den heere Inspecteur der Domeinen in het eerste ressort, en ten overstaan van den heere Burgemeester van de *Zwaluwe*, in het openbaar, aan den meestbiedende, voor den tijd van vier jaren, ingaande den 1sten Januarij 1833, den 28sten November 1832, ten Gemeentehuize op de *Hooge Zwaluwe*, des voormiddags ten tien uure, onder approbatie verpachten:

De STEENEN WIND-KOREN-MOLEN en MOLENAARSWONING, met de ap en dependentien van dien, staande en gelegen onder de *Hooge Zwaluwe*, hebbende de gemeente eene bevolking van omtrent 3000 zielen.

De konditien van Verpachting zijn ten kantore van den Agent voormeld te lezen, dagelijks (excepl des Zondags) des voormiddags, alsmede ter Secretarie op de *Hooge Zwaluwe*.

Klundert 22 *October* 1832.

De Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

* * Er wordt te koop aangeboden eene partij VAATWERK, bestaande in ruim 400 stuks zoo *geheele* als *halve Tonnen* en *Okshoofden*, dienende voor eene Bierbrouwerij. Te bevragen met franko brieven onder Letter E bij den Boekhandelaar C. F. THIEME te *Nijmegen*, welke alom heeft te zenden:

I. *Citherklanken, den vrede der ziele gewijd*, door C. TEN HOET, Jz. à *f* 2,10.

Deze bundel bevat den laatsten arbeid van den het vaderland en de wetenschappen te vroeg ontvallenen godsdienstigen Dichter.

II. HERSTELLA'S *jeugd* of Verhaal van een in vele verzoekingen braaf gebleven meisje. *Een godsdienstig Handboek voor jonge Dochters*, door P. F. WILMSEN, met plaat, gegr. titel en vignet à *f* 1,50.

III. *Mannelijke grootheid van ziel en heldendapperheid*, in tafereelen uit de geschiedenis *voor de Nederlandsche Jeugd*. In carton met 8 platen à *f* 1,50.

* * Donderdag den 15den November 1832, zal men ten Herberge van C. VAN LOMMEL te *Terheyden*, bij *Breda*, ten overstaan van eene bevoegde Autoriteit, publiek Verkoopen: *twee Extra Schoone, Gedresseerde, Geënglisseerde Mecklenburgsche* RIJPAARDEN, die dagelijks van 10 tot 12 uren te *Terheyden* voorsz., kunnen bezigtigd worden.

ZEGT HET VOORT.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hoogen Toestemming.

De thans te Hoop KOORDDANSERS en PANTOMIME SPEELERS, onder Directie van *NIEMECZEK*, komende van de citadel van Antwerpen, Vlaamsche Hoofd, fort Lillo, en Z. M. schip van Oorlog *de Zeeuw*, en thans werkzaam te Bergen-op-Zoom, heeft de Eer te berigten, dat hij alhier eenige voorstellingen zal geven; de tevredenheid, waarmede zijne werkzaamheden overal zijn bekroond, doen hem hopen, alhier aan het kunstminnend publiek eenige vrolijke en aangename avonden te doen doorbrengen.

NIEMECZEK,
Directeur.

* * De ondergeteekende gepatenteerd Commissionair in de Provincien Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant, woonachtig te Goes, Lange Vos, Lett. C No. 112, maakt aan zijne begunstigers bekend, dat bij hem verkrijgbaar zijn PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en schuttersijen, zoowel voor de reeds in actiren dienst gesteld, als voor de aanstaande ligting der Nationale Militie, waarvoor men bij hem de voorwaarden reeds kan accorderen op solide Voorwaarden.

De geinteresseerden kunnen sich adresseren ten kantore bij *M. van der Horst* op de Vlasmarkt te Rotterdam; bij *P. Zuiderhoek* te Sliedrecht; bij den Heer Notaris *Back*, te Rozendaal; bij de Wed. *Vermunt*, te Breda; bij de Wed. *van Rossem*, te Thuurg en bij de *Laat* in de Zwaan te 's Bosch.

Goes, den 3 November 1832.

W. PIETERSE,
Gp. Commissionair.

* * J. M. E. MEIJER, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

C. SPINDLER & A. VON WEINGARTEN, Nieuwe Verhalen met gegraveerden titel en vignet gr. 8°. III deel. Boekdeel bevattende . . . . . *f* 2,90.

Inhoudende: I. De Maire van Quillebeuf. II. Het Spook in de Voorstad. III. Montecuculi, historisch-romantisch verhaal.

Te Breda bij BROESE en Comp., Boekdrukkers en boekverkoopers.